

Esipuhe: Nyt kun aloin kirjoitella tänne, joudun huomaamaan, etten osaa pilkutussääntöjä alkuunkaan. Olen kai unohtanut ne vuosikymmenten saatossa. Kun itse luen kirjoittamaani, niin usein tuntuu, esim. ”että”-sanon kanssa, että eihän tuossa mitään pilkkua tarvittaisi. Laitoin nyt tähän kirjoitukseen aika paljon pilkkuja, lukumäärä saattaa olla suht koht oikea mutta miten lie sijainnin kanssa. Jos joku tarkastaa ja kertoo pilkutustilanteen, niin suurkiitos jo etukäteen.

----- Kaupasta kotiin. Reilun kilometrin matka. Tie kulkee matalan harjanteen vieressä. Pikku-Jari mietii mitä mahtakaan olla harjanteen takana. Siellähän saattaa luonnon ihmeitä putkahdella esiin villisti ja vapaasti, ihmisjalan polkematta, ihmissilmän näkemättä. Metsä harjanteen takana on heppokulkuista ja harvaa, mansikatkin viihtyvät. Niitä on paljon ja ne ovat maukkaita, ja ne houkuttelevat yhä syvemmälle. Ja sitten, suuren kuusen takana: Jättiläismansikka. Se on varmaan yli metrin lapimitaltaan. Sen täytyy painaa satoja kiloja. Se suorastaan hohtaa punaisena, se on juuri kypsynyt parhaimmilleen. Jari oli jo aavistellutkin, että täällä on jotakin erityistä, ja hyvää. Pojan jalat tuskin koskevat maahan kun hän kiiruhtaa kotiin kertomaan löydöstään isälleen ja äidilleen. ”Isi, siun on pakko tulla heti...” jankuttaa hän sinnikkäästi. Isä pitää koko juttua höperehtimisenä. Poika tekee kaikki temput mitkä osaa. Lopulta isän vastarinta alkaa murenemaan. ”Huomenna ois joka tapauksessa käytävä kaupassa, samapa tuo jos käyn jo tänään nin piäset näyttämää sen kummajaises.”, hän virkkää. ”Maltetaan vielä hetki nin äitis teköö ensin puutelistan.” Aurinko hellii pientä syrjäkylää siinä missä äveriäämpiäkin paikkoja. Hiekkatie on kuiva, liiankin kuiva, põlisee. Pientilallinen Jaakko kulkee poikansa kanssa kauppaan johtavaa tietä. Hän ihmettelee kovin, mikä on saanut hänen pikku-Jarinsa niin tuohduksiin. Hän tuumii, että toivottavasti pojan mieli ei lipsahda liikaa mielikuvitusmaailmaan. Hauskoja kuvitelmia saa olla, mutta ne eivät saa ottaa liikaa valtaa mielessä. Ollaan jo melko lähellä kauppa ja Jari sanoo, että nyt on siirryttävä metsään. Hän painoi tarkoin mieleensä riittävät tuntomerkit ja hän osaa johdattaa isän jättiläismansikan luo. Mies ja poika tuijottavat yli metrin lapimittaista ja viisisataa kiloa painavaa mansikkaa kuin lumottuina. ”Tästä on soitettava lehteen ja jollekin joka osovaa käsitellä näi suuri ja mansikoita.”, mies viimein henkäisee. ”Ja muanomistajalle on ilmotettava myös.” Paikallislehden toimituksessa on hiljainen iltapäivä. Sitten puhelin rikkoo hiljaisuuden soimalla tavanomaistakin pirteämmällä ja innostuneemmalla äänellä. ”Paikallislehti, toimittaja Ruuska”, sanoo puhelimeen vastaava toimittaja Kyllikki Ruuska. Luurista kuuluva kertomus vaikuttaa hölynpölyltä, mutta toisessa päässä oleva mies ei sammalla, ei vaikuta olevan humalassa. On muka löydetty jättiläismansikka. Toimittaja ei usko miehen juttua, mutta häntä alkaa kiinnostaa mies, joka heittää tuollaista lööperiä vakavalla äänellä. Voihan hän työstää jutun kyseisestä miehestä tai sopiihan tuo ainakin joukon jatkoksi kylähullujen armeijakuntaan, joukkioon, josta voi kirjoittaa sitten kun parempaakaan jutunjuurta ei ole tarjolla. Toimittaja lähtee kenttätööhön ja kääntää autonsa keulan kohti pientä syrjäkylää. Seuraavana saa maanviljelijä Saukkonen puhelun. ”Vai jättiläismansikka, ja miun mehässä, ihanko miehen nyrkin kokonen, ha, ha...” hän hekottaa. ”Siis sen hanka-ahon takalajissa. Mitä siellä tojellisuuvvessa on? Ootko pitänyt siellä kiljupönikkee ja nyt houkuttelet minua osille? No tullaan tullaan, sittenpäähän selevijää arvotus. Mitä ikinä siellä liekki, nin ei jättiläismansikkoo varsinkaan, he, he...” Puolenkymmentä isäntää on jo kokoontunut ihmettelemään jättimansikkaa. Mansikka ja sen löytäjä ovat huomion keskipisteenä. ”Miehän mansikan löysin”, ajattelee pikku-Jari ja näyttää parhaan kykynsä mukaan tärkeältä. Toimittaja saapuu. Hän ottaa valokuvia löytäjästä ja jättimansikasta. ”Ja nyt hymyä.” Meijeri on halukas ottamaan mansikan jatkojalostettavaksi. Pian tuleekin meijeriauto. Kuorma-auto kulkee vaivatta kuivalla kankaalla. Suuria puita on harvaksen ja pienet taimet taipuvat auton alle ja nousevat auton mentyä

takaisin pystyyn. Mansikka vinssataan auton lavalle. Pikku-Jari pyytää päästä kyytiin. "Mutta, miten pääset takasin kirkonkylältä?", ihmettelee isä. Maanomistaja Saukkonen pelastaa tilanteen, hän lupautuu lähtemään myös meijeriin. Hän haluaa nähdä, miten ammattilaiset käsittelevät jättiläismansikkaa. Jari pääsee sitten Saukkosen kyydissä takaisin. Nyt myös isä-Jaakko innostuu lähtemään mukaan kirkonkylälle. Jari pääsee kuorma-auton koppiin kuljettajan ja isän seuraksi. Saukkonen ja lehden toimittaja seuraavat omilla autoillaan. Yleensä, kun Jari pääsee autokyytiin, hän toivoo, että kuljettaja ajaisi vauhdilla nyppylöiden yli, se kun vihlaisee niin mukavasti vatsanpohjasta. Mutta nyt hän toivoo, että kuljettaja ajaisi varovasti, ettei lavalla kököttävä jättiläismansikka kolhiintuisi. Ja kuljettaja ajaa varovasti. Meijerissä pakkaajat toteavat, että mansikkajätti ei mahdu juustoleikkuriin. He leikkaavat mansikan muutamaosaan pianolangasta tehdyllä leikkurilla, ikäänkuin kahden miehen justeerilla sahaten. Näin saadut mansikanosat paloittellaan sitten juustoleikkurilla. Palat pakataan puolen kilon voipaketin kokoisiin pakkauksiin. "Kaikkiin teidän kylän talouksiin jaetaan ilmaiset mansikkapakkaukset, loput pakkaukset myydään.", sanoo myhäilevä meijerin johtaja. Tämä on musiikkia pikku-Jarin korville. Sana kulkee kyllä ja paikallislehteen tulee valokuvakin. Kaikki kyläläiset tulevat tietämään, kuka mansikan löysi. Meijerille jää vielä paljon pakkauksia myyntiin, ja meijeri maksaa reilulta kuulostavat korvaukset. Maanomistaja Saukkonen ja Jarin isä sopivat keskenään korvausten jakotavasta. Osa kuuluu löytäjälle jokamiehen oikeudella ja osa kuuluu maanomistajalle. Jari kuulee sivusta, että asiasta päästään sovintoon. Poikaa ei taloudellinen puoli kiinnosta, häntä kiinnostaa maine ja kunnia. Seuraavana päivänä Jari menee katsomaan paikkaa jossa jättiläismansikka oli, hän haluaa vielä katsella kuorma-auton jälkiä, muistoksi. Mutta jälleen, siinä se on, samassa paikassa kuin edelliselläkin kerralla, uusi jättiläismansikka. Mutta, tämä ei ole enää kokonainen, tätä ollan lapioimassa traktorin lavalle. Kursaimattomat Rumpusen veljekset ovat asialla. Viimeisetkin rippeet kyytiin ja sinne lähtee traktori ja jättiläismansikan palat. Kolmantena päivänä Jari menee taas katsomaan tilannetta. Nyt paikalla on neljä ajoneuvoa. Mansikka on nousemassa maan povesta. Se on vielä raaka, valkoinen. Miehet seisovat ringissä ja mansikka kasvaa silmissä. Kasvettuaan yli metrin läpimittaiseksi, se muuttuu äkkiä tulipunaiseksi. Nyt alkaa näytös. Ajoneuvojen miehistöt lapioivat minkä ehtivät ja tuuppivat toisiaan. "Minulle kaikki heti!" on kaikilla mottona tässä tilanteessa. Neljäntenä päivänä Jari menee jälleen seuraamaan tapahtumia. Nyt on paikalla seitsemän ajoneuvoa. Miehet seisovat ringissä, mutta ringin keskustaan ei tänään nousekaan maan povesta mitään. Tuntien odottelun jälkeen on kaikkien nöyrästi hyväksyttävä tilanne. Jari huomaa, että kaikki tavallisen kokoisetkin mansikat ovat tältä aholta kadonneet, lehtineen kaikkineen. Tällä aholla ei kasva enää mansikoita. Pikkumies kulkee hitaasti kotia kohti ja miettii, ettei hänestä sittenkään taida kovin kummoista sankaria tulla tämän tapauksen ansiosta. Ilmassa liihottava haltija ilmestyy Jarin eteen. Se on puoli metriä pitkä ja se lentää takaperin Jarin edessä. Sillä on kultainen pitsimekko ja kultainen taikasauva. "Hei", se aloittaa. "Ethän pelästynyt?" "Vähä." "Jouduin nyt poistamaan mansikat tältä kylältä kymmeneksi vuodeksi. Ihmiset kohtelevat mansikoita liian epäkunnioittavasti. Sinä kohtelit kunnioittavasti mutta nuo miehet ei." "Mite jättiläismansikka olj maholline, ja mite kaks seuroovoo jättiläismansikkoo kasvo nii nopijasti?" "Minä kasvatin sen ensimmäisenkin nopeasti, kun näin sinun tulevan. Halusin yllättää sinut koska pidän sinusta." "Mutta niitä kasvo kolome, kolomena perättäisenä päivänä." "Minun huolimattomuutta, heilautin taikasauvaa kolmesti, olisi pitänyt heilauttaa vain kerran. Olen pahoillani." "Eikö tällä kylällä nyt kasva mansikoita missää?" "Ei" "Enkö minäkää sua mansikoita vaikka sanoit pitäväs minusta?" "No hyvä on, sinä saat. Ansaitset sen kyllä koska et halveksi ruokaa. Pidän sinua silmällä ja aina silloin tällöin kun olet

yksin, ilmestyn eteesi samaan tapaan kuin nyt, ja saat rasian mansikoita. Voit sitten syödä kaikki itse tai viedä osan vanhemmillesi. Heippa!” kuittaa haltija ja lehahtaa pois.